

นวัตกรรม “กล่องห่วงใย ใส่ถุงยาง”

สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดโรคเอดส์ในชุมชน

ประจำปีพุทธศักราช 2569

อสม.ทัศนีย์ เจือจาน

อสม. ตีเด่นระดับเขต

จังหวัดอ่างทอง

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

ชื่อนวัตกรรม : กล่องห่วยโย ใส่ถุงยาง

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางทัศนีย์ เจือจาน

ประเภทนวัตกรรม : ☒ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)
☐ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)
☐ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

สาขาที่ประกวด : การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในชุมชน

จังหวัด : อ่างทอง

อสม.ดีเด่นระดับ ☒ เขต ☐ ภาค ☐ ชาติ

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

จากการสำรวจพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของประชาชนในชุมชน จำนวน 50 คน พบว่าฝ่ายชายร้อยละ 60 ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำ ขณะที่ฝ่ายหญิงร้อยละ 70 ใช้วิธีคุมกำเนิดอื่นแทน ส่งผลให้กลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานยังคงมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สาเหตุของปัญหามาจากการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การป้องกันโรค การเข้าถึงถุงยางอนามัยที่ไม่สะดวก รวมทั้งทัศนคติของสังคมที่มองว่าการพกหรือขอลงยางเป็นเรื่องน่าอาย เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงถุงยางได้ง่ายขึ้น จึงได้คิดค้นนวัตกรรม “กล่องห่วยโย ใส่ถุงยาง” ซึ่งเป็นแนวทางใหม่ในการให้บริการถุงยางอนามัยแบบสมัครใจและเป็นส่วนตัว โดยจัดวางกล่อง ในจุดบริการต่าง ๆ ในชุมชนจำนวน 7 จุด และมีกระเป๋าสะพายหลังอีก 1 ชุด เพื่อให้ประชาชนหยิบใช้ได้สะดวก ปลอดภัย และไม่เกิดความเขินอาย นวัตกรรมนี้จึงมีความจำเป็นในการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงถุงยาง ลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนและเข้าถึงบริการมากขึ้น
2. เพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์วัตถุประสงค์วัตถุประสงค์

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ระบุขั้นตอนของการจัดทำ/รายละเอียดนวัตกรรม/ระยะการดำเนินงาน)

1. ออกแบบกล่องห่วยโย ใส่ถุงยาง เพื่อใช้ในกิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการในการนำไปใช้ของแกนนำ และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มวัยในชุมชน
2. มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
3. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ (ถุงยางอนามัยหลายขนาด กล่องห่วยโย กระเป๋าสะพาย) พร้อมสาธิตวิธีการนำไปใช้และวิธีการให้คำแนะนำแก่แกนนำที่เกี่ยวข้อง
4. ลงมือผลิต กล่องห่วยโย ใส่ถุงยาง จำนวน 7 กล่อง และกระเป๋าสะพาย จำนวน 1 ใบ

5. ทดลองใช้นวัตกรรมโดย นำกล่องห่วงใยและกระเป๋าสะพายไปติดตั้งและแจกในพื้นที่นำร่อง เช่น บ้านประธาน อสม. ร้านค้าชุมชน ศาลาSML และการบริการเคลื่อนที่ พร้อมทำตารางบันทึกการใช้ถุงยางอนามัยแต่ละเดือน แต่ละจุด แล้วนำข้อมูลมารวบรวมสรุปการใช้ถุงยางอนามัย และคอยเติมถุงยาง

อนามัยทุกเดือน และสอบถามความพึงพอใจในระยะ 3 เดือน

6. สรุปผล หาแนวทางใหม่ๆ ในการทำนวัตกรรมที่เกิดขึ้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อประชาชน

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ระยะเวลาดำเนินการ เดือนเมษายน - กันยายน 2568 1 กล่องมีถุงยาง 100 ชิ้น ถุงยางอนามัย ประกอบด้วยขนาด 49 52 และ 54

ตาราง แสดงสถิติการแจกถุงยางอนามัย

สถานที่	ครั้งที่ 1 เม.ย-มิ.ย 68 จำนวนถุงยางอนามัย (ชิ้น)	ครั้งที่ 2 ก.ค-ก.ย 68 จำนวนถุงยางอนามัย (ชิ้น)
หมู่ที่ 1	22	41
หมู่ที่ 2	24	36
หมู่ที่ 3	25	47
หมู่ที่ 4	28	47
หมู่ที่ 5	17	32
หมู่ที่ 6	12	28
หมู่ที่ 7	23	49
กระเป๋าสะพาย	30	67
รวม	181	347

ตาราง แสดงระดับความพึงพอใจต่อนวัตกรรม (n=30)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจต่อนวัตกรรม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. นวัตกรรมมีความสะดวกในการเข้าถึง	ร้อยละ 90	ร้อยละ 10	
2. นวัตกรรมทำให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอ็ดส์ในชุมชน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 20	
3. รูปแบบของนวัตกรรม มีความสวยงาม น่าสนใจ	ร้อยละ 70	ร้อยละ 20	ร้อยละ 10
4. นวัตกรรมมีประโยชน์ต่อท่านและประชาชนผู้ใช้บริการ	ร้อยละ 90	ร้อยละ 10	
5. นวัตกรรม มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 20	
รวม	82.0	16.0	2.0

จากตาราง แสดงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้นวัตกรรม “กล่องห่วยใย ใส่ถุงยาง” จำนวน 30 คน พบว่าระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 82.0 ข้อที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือนวัตกรรมมีความสะดวกในการเข้าถึง และนวัตกรรมมีประโยชน์ต่อท่านและประชาชนผู้ใช้บริการ ร้อยละ 90 และจากสถิติการใช้นวัตกรรมพบว่า ในช่วงเดือน เม.ย 68 – มิ.ย. 68 มีการใช้ถุงยางอนามัยใน 7 จุดหมู่บ้าน ทั้งหมด 181 ชิ้น จากการประชาสัมพันธ์และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องพบว่า ในช่วงเดือน ก.ค. 68 - ก.ย. 68 มีการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งหมด 347 ชิ้น ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็น กลุ่มวัยรุ่น ขนาดถุงยางที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ ขนาด 52 มม. รองลงมาคือ ขนาด 49 มม. แสดงให้เห็นว่าการมีกล่องแจกถุงยางในพื้นที่ช่วยให้วัยรุ่นเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ไม่รู้สึกอาย และสามารถเลือกขนาดที่เหมาะสมกับตนเองได้มากขึ้น ทำให้เกิดการป้องกันอย่างต่อเนื่อง และถูกวิธี

ปัจจัยความสำเร็จ

1. มีทีมงานและภาคีเครือข่ายระดับหมู่บ้าน ตำบล ที่เข้มแข็ง
2. มีทีมงานและภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอ็ดสในชุมชน
3. ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนเป็นอย่างดี

โอกาสในการพัฒนา

1. เพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการป้องกัน การตรวจ และการให้คำปรึกษาโรคเอดส์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
2. พัฒนาวิธีการสื่อสารกับกลุ่มวัยรุ่นและกลุ่มเสี่ยงให้เข้าใจง่าย ลดอคติและเพิ่มความเชื่อมั่น
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขและองค์กรท้องถิ่นเพื่อจัดกิจกรรมรณรงค์และส่งต่อบริการอย่างต่อเนื่อง

QR-code วิธีการใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกวิธี

QR-code โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์